

SLUŽBENE NOVINE FBIH, broj 62/02

Na osnovu člana 35. stav 8. Zakona o šumama ("Službene novine Federacije BiH", broj 20/02), federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, donosi

PRAVILNIK

O OBIMU MJERA O USPOSTAVLJANJU I ODRŽAVANJU ŠUMSKOG REDA I NAČIN NJIHOVOG PROVOĐENJA

Član 1.

Ovim pravilnikom reguliše se sprovođenje i trajno održavanje šumskog reda u svim šumama na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Pod šumskim redom podrazumijeva se sprovođenje mjera u cilju sprječavanja pojava požara, štetnih insekata i biljnih bolesti, sprječavanja štetnog dještva vjetra, snijega i drugih elementarnih nepogoda, oštećivanja stabala prilikom sječe i izvoza šumskih drvnih sortimenata, kao i mjere za zaštitu podmlatka i zemljišta.

Član 2.

U šumi, na šumskom zemljištu i u neposrednoj blizini do 100 m od ruba šume, zabranjeno je odlaganje i paljenje smeća, piljevine i pilanskih otpadaka kao i drugih otpadaka ili zagađujućih tvari.

Član 3.

Sva živa, a zaražena i insektima napadnuta, veoma oštećena ili izvaljena stabla (sanitarni užitci), moraju se posjeći i izraditi. Sječu i izradu sanitarnih užitaka nastalih u toku zime treba izvršiti najkasnije do 30. aprila, a sječu i izradu sanitarnih užitaka nastalih poslije navedenog perioda izvršiti do kraja tekuće godine.

Član 4.

Prilikom sječe, stabla se moraju obarati u onom smjeru gdje će pričiniti najmanje štete na podmlatku, susjednim stablima i zemljištu. Na strmim terenima, stabla se moraju obarati uzbrdo osim kada to nije moguće zbog položaja ili rasporeda dubećih stabala. Pravac obaranja takvih stabala doznačar je dužan obilježiti strelicom. Prije sječe stabla koja se nalaze u mladincima, obavezno je kresanje grana sa donjih dijelova krošnje.

Član 5.

Koranje oblovinne i panjeva posječenih stabala četinara i brijesta obavezno je u vremenu od 1. aprila do 1. novembra tekuće godine. Granje i ovršci (prečnik debljeg kraja ispod 7 cm) kao i kora četinara moraju se složiti u gomile-gromade, tako da se deblji krajevi grana okreću unutar gomile-gromade. Zabranjeno je formiranje gomila-gromada na mjestima gdje postoji podmladak, uz živa dubeća stabla, u vodotocima, iznad izvorišta vode i na udaljenosti manjoj od 10 m od saobraćajnica. Granje i ovršci (prečnik debljeg kraja ispod 7 cm) lišćara moraju se skratiti na dužine do jednog metra i ravnomjerno razbacati po sječini, vodeći računa o podmlatku, vodotocima i izvorištima vode.

Član 6.

Zabranjeno je slaganje prostornog drveta uz živa, dubeća stabla i na mjestima gdje postoji podmladak, u vodotocima i iznad izvorišta vode.

Član 7.

Visina panja može iznositi najviše jednu trećinu promjera panja. Mjerenje visine panja na strmom terenu se vrši sa gornje strane panja-terena. Dijelovi pojedinih stabala od kojih se ne mogu izraditi šumski drveni sortimenti, prerezuju se na nekoliko dijelova i osiguravaju od pomijeranja a kod četinara i brijesta obavezno se vrši skidanje kore.

Član 8.

Prilikom sječe i izrade šumskih drvnih sortimenata motornim pilama, dozvoljena je upotreba samo ekološki prihvatljivih, biorazgradljivih ulja i maziva.

Član 9.

Izvoz šumskih drvnih sortimenata od panja do šumskog stovarišta mora se vršiti po prethodno obilježenim i izgrađenim izvoznim vlakama. Zabranjeno je sa sredstvima za izvoz šumskih drvnih sortimenata silaziti sa obilježenih izvoznih vlaka. Izvozne vlake moraju biti projektovane i izgrađene tako da se nikako ili minimalno oštećuju dubeća stabla, pomladak ili zemljište. Na strmim i teškim terenima, gdje ne postoji mogućnost drugačijeg kretanja drveta izuzev tumbanja i lifranja, moraju se poduzeti odgovarajuće mjere u cilju zaštite dubećih stabala i podmlatka. Lagerovanje oblovine i cijepanih sortimenata dozvoljeno je samo na mjestima predviđenim projektima za izvođenje radova u eksploataciji šuma. Nakon završetka radova na izvozu šumskih drvnih sortimenata iz odjela, izvođač je dužan sanirati izvozne vlake.

Član 10.

Primanje šumskih drvnih sortimenata u sječi može se vršiti tek nakon uspostavljanja šumskog reda u skladu sa čl. 3., 4., 5., 6. i 7. ovog pravilnika. Eventualno poremećen šumski red izvozom šumskih drvnih sortimenata mora se ponovo uspostaviti i trajno održavati.

Član 11.

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o provođenju šumskog reda u šumama u državnom vlasništvu ("Službeni list RBiH", broj 8/94).

Član 12.

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02-493-2/02 29. novembra 2002. godine

Sarajevo

Ministar **Behija Hadžihajdarević**, s. r.

Službene novine Federacije BiH, broj 62/02

Na temelju članka 35. stavak 8. Zakona o šumama ("Službene novine Federacije BiH", broj 20/02), federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, donosi

PRAVILNIK

O OBUJMU MJERA O USPOSTAVI I ODRŽAVANJU ŠUMSKOG REDA I NAČIN NJIHOVE PROVEDBE

Članak 1.

Ovim pravilnikom regulira se provedba i trajno održavanje šumskog reda u svim šumama na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine. Pod šumskim redom podrazumijeva se provedba mjera u cilju sprječavanja pojava požara, štetnih insekata i biljnih bolesti, sprječavanja štetnog djelovanja vjetra, snijega i drugih elementarnih nepogoda, oštećenja stabala prigodom sječe i izvoza šumskih drvnih sortimenata, kao i mjere za zaštitu podmlatka i zemljišta.

Članak 2.

U šumi, na šumskom zemljištu i u izravnoj blizini do 100 m od ruba šume, zabranjeno je odlaganje i paljenje smeća, piljevine i pilanskih otpadaka kao i drugih otpadaka ili zagađujućih tvari.

Članak 3.

Sva živa, a zaražena i insektima napadnuta, veoma oštećena ili izvaljena stabla (sanitarni užitci), moraju se posjeći i izraditi. Sječu i izradu sanitarnih užitaka nastalih tijekom zime treba izvršiti do 30. travnja, a sječu i izradu sanitarnih užitaka nastalih poslije navedenog perioda, izvršiti do kraja tekuće godine.

Članak 4.

Prilikom sječe, stabla se moraju obarati u onom smjeru gdje će pričiniti najmanje štete na podmlatku, susjednim stablima i zemljištu. Na strmim terenima, stabla se moraju obarati uzbrdo osim kada to nije moguće zbog položaja ili rasporeda dubećih stabala. Pravac obaranja takvih stabala doznačar je dužan obilježiti strelicom. Prije sječe stabla koja se nalaze u mladcima, obvezno je kresanje grana sa donjih dijelova krošnje.

Članak 5.

Koranje oblovine i panjeva posječenih stabala četinjača i brijesta obvezno je u vremenu od 1. travnja do 1. studenog tekuće godine. Granje i ovršci (promjer debljeg kraja ispod 7 cm) kao i kora četinjača moraju se složiti u gomile-gromade, tako da se deblji krajevi grana okreću unutar gomile-gromade. Zabranjeno je formiranje gomila-gromada na mjestima gdje postoji podmladak, uz živa dubeća stabla, u vodotocima, iznad izvorišta vode i na udaljenosti manjoj od 10 m od prometnica. Granje i ovršci (promjer debljeg kraja ispod 7 cm) lištača moraju se skratiti na dužine do jednog metra i ravnomijerno razbacati po sječini, vodeći računa o podmlatku, vodotocima i izvorištima vode.

Članak 6.

Zabranjeno je slaganje prostornog drveta uz živa, dubeća stabla i na mjestima gdje postoji podmladak, u vodotocima i iznad izvorišta vode.

Članak 7.

Visina panja može iznositi najviše jednu trećinu promjera panja. Mjerenje visine panja na strmom terenu se vrši sa gornje strane panja-terena. Dijelovi pojedinih stabala od kojih se ne mogu izraditi šumski drveni sortimenti, prerezuju se na nekoliko dijelova i osiguravaju od pomijeranja a kod četinjača i brijesta obvezno se vrši skidanje kore.

Članak 8.

Prigodom sječe i izrade šumskih drvenih sortimenata motornim pilama, dozvoljena je uporaba samo ekološki prihvatljivih, biorazgradljivih ulja i maziva.

Članak 9.

Izvoz šumskih drvnih sortimenata od panja do šumskog stovarišta mora se vršiti po prethodno obilježenim i izgrađenim izvoznim vlakama. Zabranjeno je sa sredstvima za izvoz šumskih drvnih sortimenata silaziti sa obilježenih izvoznih vlaka. Izvozne vlake moraju biti projektirane i izgrađene tako da se nikako ili minimalno oštećuju dubeća stabla, pomladak ili zemljište. Na strmim i teškim terenima, gdje ne postoji mogućnost drugačijeg kretanja drveta izuzev tumbanja i lifranja, moraju se poduzeti odgovarajuće mjere u cilju zaštite dubećih stabala i podmlatka. Lagerovanje oblovine i cijepanih sortimenata dozvoljeno je samo na mjestima predviđenim projektima za izvođenje radova u eksploataciji šuma. Nakon završetka radova na izvozu šumskih drvnih sortimenata iz odjela, izvođač je dužan sanirati izvozne vlake.

Članak 10.

Primanje šumskih drvnih sortimenata u sječi može se vršiti tek nakon uspostave šumskog reda sukladno čl. 3., 4., 5., 6. i 7. ovog pravilnika. Eventualno poremećen šumski red izvozom šumskih drvnih sortimenata mora se ponovo uspostaviti i trajno održavati.

Članak 11.

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o provedbi šumskog reda u šumama u državnom vlasništvu ("Službeni list RBiH", broj 8/94).

Članak 12.

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02-493-2/02 29. studenoga 2002. godine

Sarajevo

Ministar **Behija Hadžihajdarević**, v. r.

СЛУЖБЕНЕ НОВИНЕ ФБИХ, број 62/02

На основу члана 35. став 8. Закона о шумама ("Службене новине Федерације БиХ", број 20/02), федерални министар пољопривреде, водопривреде и шумарства, доноси

ПРАВИЛНИК

О ОБИМУ МЈЕРА О УСПОСТАВЉАЊУ И ОДРЖАВАЊУ ШУМСКОГ РЕДА И НАЧИН ЊИХОВОГ ПРОВОЂЕЊА

Члан 1.

Овим правилником регулише се спровођење и трајно одржавање шумског реда у свим шумама на територији Федерације Босне и Херцеговине. Под шумским редом подразумијева се спровођење мјера у циљу спријечавања појава пожара, штетних инсеката и биљних болести, спријечавања штетног дјејства вјетра, снијега и других елементарних непогода, оштећивања стабала приликом сјече и извоза шумских дрвних сортимената, као и мјере за заштиту подмлатка и земљишта.

Члан 2.

У шуми, на шумском земљишту и у непосредној близини до 100 м од руба шуме, забрањено је одлагање и паљење смећа, пиљевине и пиланских отпадака као и других отпадака или загађујућих твари.

Члан 3.

Сва жива, а заражена и инсектима нападнута, веома оштећена или изваљена стабла (санитарни ужитци), морају се посјећи и изградити. Сјечу и израду санитарних ужитака насталих у току зиме треба извршити најкасније до 30. априла, а сјечу и израду санитарних ужитака насталих послје наведеног периода извршити до краја текуће године.

Члан 4.

Приликом сјече, стабла се морају обарати у оном смјеру гдје ће причинити најмање штете на подмлатку, сусједним стаблима и земљишту. На стрмим теренима, стабла се морају обарати узбрдо осим када то није могуће због положаја или распореда дубећих стабала. Правац обарања таквих стабала дозначар је дужан обиљежити стрелицом. Прије сјече стабла која се налазе у младицима, обавезно је кресање грана са доњих дијелова крошње.

Члан 5.

Корање обловине и пањева посјечених стабала четинара и бријеста обавезно је у времену од 1. априла до 1. новембра текуће године. Грање и овршци (пречник дебљег краја испод 7 цм) као и кора четинара морају се сложити у гомиле-громаде, тако да се дебљи крајеви грана окрећу унутар гомиле-громаде. Забрањено је формирање гомила-громада на мјестима гдје постоји подмладак, уз жива дубећа стабла, у водотоцима, изнад изворишта воде и на удаљености мањој од 10 м од саобраћајница. Грање и овршци (пречник дебљег краја испод 7 цм) лишћара морају се скратити на дужине до једног метра и равномерно разбацати по сјечини, водећи рачуна о подмлатку, водотоцима и извориштима воде.

Члан 6.

Забрањено је слагање просторног дрвета уз жива, дубећа стабла и на мјестима гдје постоји подмладак, у водотоцима и изнад изворишта воде.

Члан 7.

Висина пања може износити највише једну трећину промјера пања. Мјерење висине пања на стрмом терену се врши са горње стране пања-терена. Дијелови појединих стабала од којих се не могу израдити шумски дрвни сортименти, пререзују се на неколико дијелова и осигуравају од помијерања а код четинара и бријеста обавезно се врши скидање коре.

Члан 8.

Приликом сјече и израде шумских дрвних сортимената моторним пилама, дозвољена је употреба само еколошки прихватљивих, биоразградљивих уља и мазива.

Члан 9.

Извоз шумских дрвних сортимената од пања до шумског стоваришта мора се вршити по претходно обиљеженим и изграђеним извозним влакама. Забрањено је са средствима за извоз шумских дрвних сортимената силазити са обиљежених извозних влака. Извозне влаке морају бити пројектоване и изграђене тако да се никако или минимално оштећују дубећа стабла, помладак или земљиште. На стрмим и тешким теренима, гдје не постоји могућност другачијег кретања дрвета изузев тумбања и лифрања, морају се подузети одговарајуће мјере у циљу заштите дубећих стабала и подмлатка. Лагеровање обловине и цијепаних сортимената дозвољено је само на мјестима предвиђеним пројектима за извођење радова у експлоатацији шума. Након завршетка радова на извозу шумских дрвних сортимената из одјела, извођач је дужан санирати извозне влаке.

Члан 10.

Примање шумских дрвних сортимената у сјечи може се вршити тек након успостављања шумског реда у складу са чл. 3., 4., 5., 6. и 7. овог правилника. Евентуално поремећен шумски ред извозом шумских дрвних сортимената мора се поново успоставити и трајно одржавати.

Члан 11.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о провођењу шумског реда у шумама у државном власништву ("Службени лист РБиХ", број 8/94).

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Број 01-02-493-2/02 29. новембра 2002. године

Сарајево

Министар **Бехија Хаџихајдаревић**, с. р.